

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

13 października

№ 88.

Rok 1927.

TREŚĆ:

ROZPORZĄDZENIA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ:

Poz.: 789 —z dnia 13 października 1927 r. o planie stabilizacyjnym i zaciągnięciu pożyczki zagranicznej	1235
790 —z dnia 13 października 1927 r. o stabilizacji złotego	1240
791 —z dnia 7 października 1927 r. w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 23 marca 1922 r. w przedmiocie zaopatrzenia weteranów powstań narodowych z 1831 r., 1848 r. i 1863 r. oraz wdów po nich.	1240
792 —z dnia 7 października 1927 r. o sprzedaży nieruchomości państwowej w mieście Nowy Pohost w powiecie brasławskim	1241
793 —z dnia 7 października 1927 r. o uchyleniu rozporządzenia Polskiej Komisji Likwidacyjnej z dnia 24 listopada 1918 r. w sprawie odroczenia wejścia w życie postanowień ustawy z dn. 23 grudnia 1917 r. o umowie ubezpieczenia	1241

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Poz.: 794 —Skarbu z dnia 19 września 1927 r. w sprawie ustalenia kompetencji władz skarbowych do nadawania i cofania koncesyj na sprzedaż wyrobów tytoniowych	1242
795 —Skarbu z dnia 28 września 1927 r. o ustaleniu cen sprzedażnych wódek monopolowych	1242

789.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 13 października 1927 r.

o planie stabilizacyjnym i zaciągnięciu pożyczki zagranicznej.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. № 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. W celu stabilizacji waluty i naprawy stanu gospodarczego ustala się plan stabilizacyjny, zawarty w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

Art. 2. W związku z realizacją planu stabilizacyjnego upoważnia się Ministra Skarbu do zaciągnięcia zagranicznej pożyczki na sumę nominalną 62.000.000 dolarów Stanów Zjednoczonych Ameryki i 2.000.000 funtów szterlingów i do wypuszczenia w tym celu obligacyj państwowych do wysokości nominalnej sumy pożyczki oraz do sprzedania tych obligacyj.

Art. 3. Warunki emisji pożyczki, a w szczególności cena sprzedaży i sposób zabezpieczenia obligacyj, jako też prowizje i koszty oraz wszelkie inne warunki, związane z emisją i spłatą pożyczki, ustalone zostaną szczegółowo w umowie lub umowach, które zawarte będą w tym celu przez Ministra Skarbu z zachowaniem przepisów, poniżej wymienionych.

Art. 4. Oprocentowanie obligacyj nie może przekraczać 7 od sta rocznie. Okres umorzenia ustala się na lat 20.

Umorzenie obligacyj będzie dokonywane w terminach półrocznych w sposób, określony szczegółowo w umowie o pożyczkę, po 103% wartości nominalnej.

Obligacje mogą być skupione przedterminowo w całości lub częściowo po 103% ich wartości nominalnej, poczynając od 15 października 1937 roku.

Art. 5. Obligacje i kupony pożyczki będą zwolnione od wszelkich podatków, stempeli, opłat i należności zarówno już obowiązujących w Polsce, jak i tych, które mogą być w przyszłości wprowadzone.

Art. 6. Spłata kapitału i odsetek od obligacyj będzie zabezpieczona wpływami z ceł przywozowych i wywozowych i wpływami ubocznymi z tychże ceł.

Art. 7. Obligacje pożyczki i kupony od nich będą wyrażone w dolarach Stanów Zjednoczonych Ameryki w złocie, jak również w funtach szterlingach. Obligacje, wyrażone w dolarach, będą płatne również w funtach szterlingach, frankach szwajcarskich, florenach holenderskich i koronach szwedzkich według stosunku:

4,8665 dolarów	=	£ 1
5,183 franków szwajcarskich .	=	\$ 1
2,488 florenów holenderskich	=	\$ 1
3,731 koron szwedzkich . . .	=	\$ 1

a także będą płatne we frankach francuskich po kursie, stosowanym w Paryżu do czeków na Nowy York, płatnych za okazaniem w dacie przedstawienia obligacji do zapłaty.

Obligacje, wyrażone w funtach szterlingach, będą płatne również w dolarach Stanów Zjednoczonych Ameryki w złocie według stosunku 4,86 dolarów = £ 1.

Tekst obligacji i umów, związanych z emisją pożyczki, może być ustalony w językach angielskim i francuskim.

Art. 8. Minister Skarbu władny jest przelać upoważnienie do podpisania tekstu obligacji na Posła Rzeczypospolitej Polskiej w Waszyngtonie lub w Londynie lub na innych przedstawicieli Rzeczypospolitej.

Art. 9. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu i innym właściwym ministrom.

Art. 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*

Załącznik do rozp. Prez. Rzeczypospolitej z dn. 13 października 1927 r. (poz. 789).

PLAN STABILIZACYJNY RZĄDU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Celem stabilizacji złotego na podstawie złotej, ustalenia kredytu Polski w kraju i zagranicą oraz zabezpieczenia mocnej podstawy dla ekonomicznego rozwoju kraju, Rząd postanawia — o ile to dotyczy środków rządowych — przeprowadzić następujący plan:

Część I.

Zarządzenia budżetowe, skarbowe i administracyjne.

1) Budżet.

Rząd uznaje, że równowaga budżetowa, już osiągnięta za rok 1926/27, winna być ustalona na mocnych i trwałych podstawach; dla zabezpieczenia tych wyników od przypadku i niepewności Rząd uczyni następujące zarządzenia, mające na celu osiągnięcie nadwyżek budżetowych w ciągu najbliższych dwóch lat.

Budżet na rok 1927/28.

Na rok budżetowy 1927/28 Rząd przeprowadzi niezwłocznie zwiększenie dochodów, aby zadośćuczynić dodatkowym wydatkom na cele administracyjne, wynoszącym około 80 milionów złotych, na opłatę ciężarów, płynących z pożyczki stabilizacyjnej poniżej opisanej, i na istotną nadwyżkę; wysokość tych zwiększonych dochodów wyniesie co najmniej 300 milionów złotych.

Budżet na rok 1928/29.

Budżet na rok skarbowy 1928/29 będzie przewidywał istotną nadwyżkę.

2) Zarządzenia budżetowe i administracyjne ogólnego charakteru.

Żadne wydatki w ciągu lat budżetowych 1927/28 i 1928/29, nieprzewidziane szczegółowo w budżecie, nie mogą być uskutecnione, o ile nie będzie spowodowane odpowiednie powiększenie dochodów w tym okresie czasu, na który wydatki te są przyznane. Wydatki te obejmują między innymi obsługę wszelkich pożyczek.

Wszelka nadwyżka, osiągnięta w danym miesiącu, będzie użyta tylko na cele, wyszczególnione w bieżącym budżecie, albo w następnym.

Jeżeli po kwartalnym przeglądzie sytuacji budżetowej okaże się, że wydatki były zbyt nisko, albo dochody zbyt wysoko oszacowane i że w wyniku jednej albo obu tych okoliczności saldo dochodów i wydatków w końcu okresu kwartalnego było niższe, aniżeli przypuszczano, i ewentualnie grozić będzie naruszeniem równowagi budżetowej pod koniec roku — Rząd natychmiast zmniejszy wydatki albo zapewni sobie dodatkowe dochody.

Rząd będzie kontynuował obecny system miesięcznych budżetów.

Szczegółowe wydatki wszystkich ministerstw będą zatwierdzone przez Ministra Skarbu i przenoszenia dochodów z jednego działu na drugi nie mogą być zatwierdzone inaczej, jak za jego zgodą.

Wszystkie wpłaty na rzecz Rządu i wypłaty rządowe będą dokonywane za pośrednictwem Banku Polskiego, Pocztovej Kasy Oszczędności i kas skarbowych. Wszystkie wolne fundusze skarbowe będą lokowane w Banku Polskim, który będzie stale i periodycznie informowany o stanie rozrachunków Skarbu z Pocztową Kasą Oszczędności i kasami skarbowymi.

Dochody i wydatki wszystkich przedsiębiorstw państwowych nieskomercjalizowanych będą administrowane oddzielnie od ogólnych rachunków państwowych w ten sposób, aby wpływy brutto i nadwyżki dochodów z tych wpływów nie mogły być użyte w sposób inny, aniżeli ten, jaki jest przewidziany w budżecie. Budżety i finansowe operacje przedsiębiorstw państwowych skomercjalizowanych będą poddane kontroli Ministra Skarbu.

Minister Skarbu będzie wykonywał nadzór nad lokowaniem wolnych funduszy przedsiębiorstw państwowych w tym celu, aby fundusze te były zużywane zgodnie z polityką pieniężną, za którą na podstawie części II jest odpowiedzialny Bank Polski.

Rząd w możliwie najkrótszym czasie zorganizuje koleje na zasadach autonomicznych albo na zasadach handlowych.

Rząd przygotowuje bezzwłocznie plan reformy systemu podatkowego i przedsięwzięcie kroki, niezbędne dla wprowadzenia go w życie, po zasięgnięciu opinii specjalnie utworzonego komitetu.

Minister Skarbu utworzy specjalny komitet dla przestudjowania sytuacji banków i dla opracowania sposobów jej naprawy.

Rząd postanawia, że Minister Skarbu nie będzie korzystał w ciągu roku 1927/28 z uprawnień, które mu zostało udzielone przez art. 9 ustawy skarbowej z dnia 22 marca 1927 r., a które upoważnia go do udzielania z funduszy skarbowych pożyczek bankom państwowym, samorządom, przedsiębiorstwom publicznym, jak również na inne cele, oraz że Minister Skarbu nie zażąda wprowadzenia takiego artykułu do przyszłych budżetów. Jednakowoż w toku ustalania niezależnego systemu finansów samorządowych Skarb może udzielać samorządom krótkoterminowych pożyczek na termin, nie przekraczający 12 miesięcy, pod warunkiem, że zaliczki te nie przewyższą 20% podatków, pobieranych rocznie na rzecz komun jako całości.

3) Pożyczki rządowe.

Rząd uznaje zasadę, że z wyjątkiem wypadków poważnej i nieprzewidzianej ostateczności nie będzie pożyczał na potrzeby budżetu zwyczajnego. Powyższe jednakowoż nie ma na celu uniemożliwienia krótkoterminowych operacji, wymienionych w części I dział 5.

Rząd nie będzie zaciągał ani wewnętrznych, ani zagranicznych pożyczek długoterminowych dla celów budżetowych w ciągu trzech lat. Jednakowoż Rząd może zaciągać pożyczki na cele produkcyjne po uprzednim zasięgnięciu opinii Doradcy (wspomnianego niżej), który zakomunikuje mu swoją opinię o charakterze doradczym co do proponowanej operacji pożyczkowej, o ile dotyczy to wykonania niniejszego planu. Ponadto zanim zostanie zatwierdzona jakakolwiek zagraniczna pożyczka, gwaranto-

wana przez Rząd, albo jakakolwiek zagraniczna pożyczka samorządowa, Rząd zasięgnie opinii Doradcy, który zakomunikuje mu swoją opinię w sposób powyżej przewidziany.

4) Spłacenie istniejącego długu płynnego.

Rząd spłaci swój teraźniejszy dług płynny, obliczony obecnie na 25 milionów złotych, i w tym celu zdeponuje odpowiednią sumę w Banku Polskim w celu użycia jej tylko na spłatę tego długu płynnego w terminie jego płatności.

5) Stworzenie rezerwy skarbowej.

Rząd zdeponuje w Banku Polskim 75 milionów złotych jako rezerwę skarbową. Z sumy tej Skarb będzie korzystać, gdy wykaże Doradcy (poniżej wspomnianemu) konieczność umożliwienia Skarbowi pokrycia bieżących wydatków w chwilach, kiedy wpływy bieżące są niedostateczne, a to w szczególności w sezonowych okresach, gdy Rząd ma do zapłacenia poważne sumy, a bieżący dochód skarbowy jest z natury rzeczy niski.

Rząd może również rozporządzać rezerwą skarbową na tych samych warunkach celem antycypacji dochodów z podatków i opłat. Sumy podjęte z rezerwy skarbowej muszą być zwrócone w ciągu 6 miesięcy.

Rezerwa skarbową nie będzie zniesiona, ani zmniejszona tak długo, dopóki Bank Polski i Doradca nie przyjdą do przekonania, że wewnętrzne warunki rynkowe dla uzyskania pożyczek krótkoterminowych ustabilizowały się dostatecznie, by uczynić tę rezerwę zbyteczną, albo że rezerwa skarbową może być i będzie odtworzona z nadwyżek budżetowych.

Część II.

Stabilizacja walutowa.

1) Ogólna deklaracja Rządu.

Rząd oświadcza, że — zgodnie z rozporządzeniem w sprawie uregulowania obrotu pieniężnego z dnia 22 października 1926 r. — zrzekł się prawa emisji biletów państwowych i że nie będzie ich więcej emitował. Bank Polski będzie jedyną instytucją emisyjną. Na mocy obecnego statutu Bank Polski jako spółka akcyjna jest całkowicie niezależny od Rządu. Rząd nie jest upoważniony do uzyskiwania zaliczek od Banku ani do powodowania Banku do emisji biletów na pożyczki dla Rządu z wyjątkiem jednakowoż tych, które się mieszczą wyraźnie w granicach obecnie dozwolonych przez statut Banku.

Rząd pożyczyl obecnie od Banku 25 milionów złotych na mocy statutu Banku, przyznającego pożyczki Rządowi w wysokości do 50 milionów złotych. Tak długo, jak istnieć będzie rezerwa skarbową, Rząd nie będzie zaciągał dalszych pożyczek w Banku.

2) Ustalenie złotej podstawy dla waluty.

W faktycznym terminie przystąpienia do wykonywania niniejszego planu lub przed tym terminem Rząd ustali ustawowo nową wartość złotego w stosunku do złota, odpowiadającą w przybliżeniu jego obecnej wymiennej wartości.

W tym samym czasie zaprowadzony zostanie obowiązek wymienialności biletów Banku Polskiego na złoto albo na dewizy wymienialne na złoto. Statut Banku Polskiego przewiduje już, że bilety Banku Polskiego winny ostatecznie posiadać prawo wymienialności na złoto. Bank w porozumieniu z Doradcą przestudjuje sytuację w celu stwierdzenia, kiedy prawo to będzie mogło być wprowadzone bez obawy niebezpieczeństwa.

Przeszacowanie złota i zagranicznych rezerw na podstawie nowej wartości złotego spowoduje zysk, który będzie zaliczony na rachunek kapitału rezerwowego Banku.

3) Wycofanie biletów państwowych i emisja metalowego pieniądza zdawkowego.

W celu wycofania istniejących biletów zdawkowych, tak, aby bilety Banku Polskiego stanowiły jedyny papierowy środek płatniczy w obiegu, Rząd wpłaci Bankowi Polskiemu 140 milionów złotych, wskutek czego Bank Polski przejmie zobowiązanie za połowę obecnych biletów państwowych i stopniowo zastąpi je własnymi biletami.

Rząd zdeponuje ponadto w Banku Polskim 90 milionów złotych, przeznaczając je na bicie srebrnych monet o wartości obiegowej 2 i 5 złotych, najmniej niż 500 próby, w ogólnej wysokości 140 milionów złotych, przytem reszta obecnych biletów państwowych, wynosząca 140 milionów złotych, będzie wycofana.

Rząd nie będzie wybijał ani emitował zdawkowych monet ponad 180 milionów złotych, obecnie znajdujących się w obiegu, i 140 milionów złotych srebrnych monet na mocy powyższego upoważnienia, chyba, że Bank Polski uzna, że zachodzi potrzeba potemu.

4) Środki Banku dla zabezpieczenia stabilizacji waluty.

Bank Polski jest i w przyszłości będzie obowiązany dbać o trwałą stabilizację złotego wszystkimi w jego mocy znajdującymi się środkami.

Rząd jest świadom tego, że Bank Polski zamierza w powyższym celu podjąć pewne kroki, opracowane w załączniku do niniejszego planu, oraz że niektóre z tych kroków wymagać będą zmiany jego statutu. Rząd przyjął do wiadomości plan Banku Polskiego i przystąpi do współpracy z nim tak, aby tym zamierzeniom bezzwłocznie zapewnić skutki prawne.

Zamierzenia te są następujące:

- zmiana wymagań, dotyczących pokrycia;
- zwiększenie kapitału zakładowego Banku;
- wyбір cudzoziemca na członka Rady Banku (niekiedy w niniejszym planie zwanego Doradcą);
- zmiana statutu Banku w kierunku umożliwienia sprzedaży lub zastawu weksli, wyrażonych w walucie złotowej.

W związku z powiększeniem kapitału Banku Rząd subskrybuje powiększoną część kapitału na warunkach, przewidzianych w aneksie.

5) Regulowanie zagranicznych pożyczek prywatnych.

Rząd i Bank Polski współpracować będą w celu oświadczenia prywatnych długoterminowych pożyczek

zagranicznych, jeżeli Bank będzie znajdował, że pożyczki te są nadmierne i poczynają zagrażać stabilizacji waluty w przyszłości, i wspólnie zastosują takie środki, które będą się wydawały najodpowiedniejszymi dla opanowania sytuacji. Bank będzie miał prawo zakomunikowania swych poglądów, dotyczących celowości zakazu pożyczek zagranicznych w danym okresie czasu, a to dla obrony stabilizacji waluty.

Część III.

Specjalne przepisy dotyczące Doradcy.

1) Rząd zgadza się, że Doradca, przewidziany w części I, będzie zagranicznym członkiem Rady Banku, a to aby umożliwić mu jasną znajomość odnoszących administracyjnych i monetarnych wymagań planu.

2) Zagraniczny członek Rady Banku będzie pomagał i służył radami Rządowi za pośrednictwem Ministra Skarbu w zakresie różnych poczynąń, przewidzianych w planie. Będą mu — za pośrednictwem Ministra Skarbu — udzielane takie informacje, które uważać będzie za potrzebne dla umożliwienia mu wywiązywania się z jego obowiązków, przewidzianych w planie.

3) Doradca będzie przygotowywał kwartalne sprawozdania, dotyczące postępu realizacji planu w poszczególnych punktach. Sprawozdania te będą adresowane do Banku Polskiego i szybko publikowane przez Bank.

4) Doradca w ciągu trwania swego urzędu będzie pełnił pewne funkcje przedstawiciela agentów fiskalnych pożyczki, przewidzianej w części IV.

5) Osobie, pełniącej czynności Doradcy, mogą być powierzone wszelkie funkcje, które ewentualnie będą przewidziane w jakichkolwiek układach, na mocy których banki zagraniczne na życzenie Banku Polskiego zdecydują się udzielić kredytu Bankowi Polskiemu.

6) Zagraniczny członek Rady Banku będzie wybrany na okres trzech lat. Może on wcześniej ustąpić, gdy uzna przedłużenie trwania jego funkcji za niepotrzebne. Jeżeli Doradca uzna, że wykonanie programu nie jest dostatecznie posunięte w końcu roku budżetowego 1929/30, Rząd zbada sytuację wspólnie z Doradcą i ustali z nim, jakie wymagania planu winny być kontynuowane i jak długo.

7) W wypadku jakiegokolwiek nieporozumienia, powstającego między Rządem a Doradcą na tle planu, każda ze stron powoła przedstawiciela i obaj zmierzać będą do wyrównania różnic. Jeżeli nie osiągną wyniku, obaj przedstawiciele wspólnie obiorą trzecią osobę innej narodowości jako rozjemcę, której decyzja będzie ostateczna.

Część IV.

Pożyczka zagraniczna.

1) Suma i zużycie.

Rząd zaciągnie pożyczkę w wysokości około 60 milionów dolarów netto, które w cyfrach przybliżonych będą przeznaczone na następujące cele:

a)	75.000.000 złotych na powiększenie kapitału Banku—część II punkt 4 aneks punkt c	8.330.000 \$
b)	140.000.000 złotych na przejęcie przez Bank połowy emisji skarbowej netto — część II punkt 3	15.550.000 „
c)	90.000.000 złotych na konwersję połowy emisji skarbowej netto na monety srebrne — część II punkt 3.	10.000.000 „
d)	25.000.000 złotych albo takie sumy, jakie będą potrzebne na umorzenie długu płynnego Skarbu — część I punkt 4	2.780.000 „
e)	75.000.000 złotych na utworzenie płynnej rezerwy Skarbu, zwanej rezerwą skarbową — część I punkt 5.	8.330.000 „
f)	135.000.000 złotych na cele rozwoju ekonomicznego.	15.000.000 „

2) Nadzór nad zużyciem wpływów z pożyczki.

Ogólne zobowiązanie albo umowa pożyczkowa będzie przewidywała powołanie fiskalnych agentów dla pożyczki.

Wpływy z pożyczki będą wpłacone do Banku Polskiego i ich równowartość w złotych będzie zdeponowana w Banku Polskim na specjalnym rachunku, z którego będzie zwalniana na rzecz Rządu tylko na cele przewidziane powyżej. Odpowiednio do tego wszelka dyspozycja temi sumami w Banku Polskim będzie wymagała upoważnienia albo kontrasygnaty Doradcy jako przedstawiciela fiskalnych agentów.

Skoro tylko rezerwa skarbowa będzie zmniejszona lub zniesiona, jak to jest przewidziane powyżej przez część I punkt 5 i skoro akcje Banku będą sprzedane na rachunek Rządu, jak to jest przewidziane w aneksie punkt c), sumy stąd otrzymane mogą być użyte przez Rząd na cele produkcyjne, ustalone w porozumieniu pomiędzy Rządem a Doradcą.

Sumy z pożyczki, przewidziane w punkcie 1 f), będą użyte na cele kredytowe dla przedsiębiorstw państwowych i na cele kredytu rolniczego jako posiadającego cechy stałej użyteczności dla ekonomicznego rozwoju Rzeczypospolitej, zgodnie z zasadami i wytycznymi, ustalonymi w porozumieniu pomiędzy Rządem, Bankiem Polskim i Doradcą.

Rząd, Bank i Doradca przystąpią szybko do określenia zasad i wytycznych, na podstawie których kredyty będą mogły być wykorzystane, a to w tym celu, aby umożliwić szybkie zużycie pieniędzy, co powinno nastąpić przed upływem bieżącego roku.

Wpływy z pożyczki, przeznaczone na cele kredytowe i produkcyjne, przytoczone w dwóch poprzedzających ustępach, winny być zabezpieczone przez noty, weksle, obligacje, listy zastawne i inne zapisy dłużne, które to walory utworzą specjalny fundusz, administrowany oddzielnie z ramienia Rządu przez Bank Polski jako fundusz obrotowy, i to w sposób, odpowiadający przepisom i zamiarom planu.

Jeżeli jednakowoż całość lub część tego funduszu obrotowego nie będzie więcej potrzebna dla tych celów, dla których został on utworzony, to Rząd bę-

dzie mógł użyć tego funduszu na umorzenie obligacji pożyczki zagranicznej, będących w obiegu.

3) Zabezpieczenie i nadzór nad niem.

Umowa pożyczkowa będzie przewidywała dochody celne jako zabezpieczenie obsługi pożyczki. Dochody te będą płacone w pierwszej linii do Banku Polskiego na specjalny rachunek fiskalnych agentów, podlegający rygorom i zwolnieniom przez przedstawiciela fiskalnych agentów, którym w pierwszym okresie będzie Doradca.

Aneks do części II.

a) Wymagania, dotyczące pokrycia złotego.

Wymagalne statutem Banku Polskiego pokrycie powiększone będzie do 40% i będzie się stosować do wszystkich zobowiązań tak w biletach, jak i depozytach. Trzy czwarte tego minimalnego pokrycia Bank będzie utrzymywał w złotych monetach względnie sztabach i co najmniej $\frac{2}{3}$ tych złotych monet i sztab będzie przechowywał w swoim skarbcu, pozostała zaś $\frac{1}{3}$ może lokować zagranicą.

b) Po stabilizacji złotego Bank Polski zaniecha obecnej praktyki udzielania pożyczek, zabezpieczonych zagranicznymi walutami.

c) Powiększenie kapitału zakładowego Banku.

Obecny kapitał zakładowy Banku wynosi 100 milionów złotych i będzie powiększony o 50 milionów złotych tak, że łączny kapitał i rezerwy Banku wyniosą około 200 milionów złotych. Dodatkowy kapitał będzie początkowo nabyty przez Skarb po cenie, która będzie uzgodniona pomiędzy Bankiem i Skarbem, przy uwzględnieniu ksiązkowej wartości kapitału zakładowego Banku w chwili realizacji niniejszego planu.

Przewiduje się, że przypuszczalnie 75 milionów złotych mogą być potrzebne na ten cel. Wszelka suma ponad wartość nominalną kapitału akcyjnego będzie przeniesiona na rachunek rezerwy.

Ustala się, że akcje nowej emisji, sprzedane Skarbowi, będą zdeponowane u Doradcy na rachunek Rządu z tem, że akcje w ten sposób zdeponowane będą sprzedawane publiczności. Jeżeli nie wszystkie akcje będą sprzedane w ciągu okresu funkcjonowania Doradcy, pozostałość będzie powierzona Prezesowi Banku Polskiego dla dalszej sprzedaży.

Akcje zdeponowane u Doradcy lub Prezesa Banku nie będą korzystały z prawa głosu i, jak długo będą one w depozycie, dywidenda, któraby za nie przypadła, będzie przelewana przedewszystkiem na poczet zwykłej dywidendy 8%, przypadającej na 100 milionów złotych kapitału obecnie istniejącego. Rząd jednakowoż będzie miał prawo do dywidendy od swego portfela; o ile ta będzie mogła być wypłacona przez Bank po uwzględnieniu zasady, zawartej w zdaniu poprzednim, przyczem dywidenda ta nie może przekraczać 10%.

Jeżeli zdeponowane akcje zostaną sprzedane publiczności, będą one miały prawo do głosu i do dywidendy narówni z akcjami, będącymi obecnie w rękach publiczności.

d) Wybór zagranicznego członka Rady.

Bank Polski wybierze amerykańskiego eksperta na członka Rady Banku. Będzie on pomagał i doradzał Bankowi w sprawach, dotyczących zadań Banku,

wypływających z niniejszego planu. Będzie on rezydował stale w Banku Polskim, o ile nie zdecyduje, że jego stały pobyt w Warszawie nie jest dłużej uzasadniony okolicznościami. Ten członek Rady będzie uprawniony do stworzenia sobie doradczego komitetu finansowych ekspertów, który to komitet będzie odbywał posiedzenia od czasu do czasu na jego zaproszenie i pod jego przewodnictwem. Ten członek Rady będzie za pośrednictwem kierownictwa Banku informowany o wszystkich operacjach Banku i jego sytuacji w tych szczegółach, które będzie uznawał za potrzebne.

W wypadku śmierci albo niezdolności do działania amerykańskiego członka Rady albo w wypadku jego ustąpienia z innych względów, niż z powodu stałego wygaśnięcia jego urzędu — będzie niezwłocznie powołany i wybrany w ten sam sposób następcą tej samej narodowości.

W wypadku nieobecności albo niezdolności do pracy zagranicznego członka Rady i na jego żądanie będzie wyznaczony zastępca tej samej narodowości, który będzie wykonywał jego funkcje.

790.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 13 października 1927 r.

o stabilizacji złotego.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. № 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Waluta Rzeczypospolitej Polskiej oparta jest na złocie. Jednostką rachunkową waluty polskiej jest złoty (zł). Złoty dzieli się na 100 groszy (gr).

Art. 2. Z jednego kilograma czystego złota wybija się 5924,44 złotych.

Art. 3. Jedynie monety złote, wybijane na podstawie niniejszego rozporządzenia, oraz bilety Banku Polskiego są środkami płatniczymi, mającymi moc umarzania zobowiązań przez zapłatę bez ograniczenia kwoty, o ile w myśl obowiązujących przepisów zapłata w inny sposób nie jest przewidziana.

Art. 4. Wysokość emisji monet złotych jest nieograniczona.

Art. 5. Monety złote wybijane są na rachunek Skarbu Państwa, jak również i na rachunek osób prywatnych, zgłaszających do przebiccia na monety złote ilości złota nie mniejsze, niż 100 gramów czystego złota.

Art. 6. Poza monetami złotymi będą na rachunek Skarbu Państwa wybijane i puszczane w obieg monety z innych metali na zasadach, ustalonych w osobnym rozporządzeniu.

Wysokość emisji tych monet, wliczając w tę emisję składające się z tychże monet rezerwy kasowe Skarbu Państwa, nie może przekroczyć kwoty

320.000.000 zł, o ile w tym względzie nie nastąpi porozumienie z Bankiem Polskim.

Art. 7. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie w przedmiotach unormowanych niniejszym rozporządzeniem tracą moc przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej w przedmiocie systemu monetarnego (Dz. U. R. P. z 1924 r. № 37, poz. 401), ustawy z dnia 23 czerwca 1925 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 kwietnia 1924 r. w przedmiocie systemu monetarnego (Dz. U. R. P. № 67, poz. 466) oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 października 1926 r. w sprawie uregulowania obrotu pieniężnego (Dz. U. R. P. № 106, poz. 610).

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*

791.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 7 października 1927 r.

w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 23 marca 1922 r. w przedmiocie zaopatrzenia weteranów powstań narodowych z 1831 r., 1848 r. i 1863 r. oraz wdów po nich.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. № 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Ustawa z dnia 23 marca 1922 r. w przedmiocie zaopatrzenia weteranów powstań narodowych z 1831 r., 1848 r. i 1863 r. oraz wdów po nich (Dz. U. R. P. № 26, poz. 212) ulega następującym zmianom:

1) W artykule 2 skreśla się punkt b).

2) Artykuł 3 otrzymuje następujące brzmienie: „Miesięczna pensja weterana samotnego wynosi 125 zł., żonatego 150 zł.”